

Antoni Jodłowski, Kazimierz Reguła

Wieliczka - Zamek żupny, pow. Kraków

Informator Archeologiczny : badania 1, 379-380

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W I E L I C Z K A -

Muzeum Zup Krakowskich

Zamek żupny, pow. Kraków

Badania prowadził mgr Antoni Jodłowski i mgr Kazimierz Reguła, finansowało Muzeum Zup Krakowskich.

Kontynuowane w br. prace wykopaliskowe miały na celu:

- 1/ - określenie rozmiarów i charakteru osadnictwa wczesnośredniowiecznego,
- 2/ - pierwotnej topografii wzgórsa, oraz
- 3/ - ustalenie kształtu i chronologii najstarszych założeń zamkowych.

Prace skoncentrowano na dziedzińcu i we wschodniej części zamku. Założono sześć wykopów o łącznej powierzchni 120 m² i stwierdzono, że istniały tutaj założenia obronne starsze od zamku wybudowanego z cegły w drugiej połowie XIV w. za czasów Kazimierza Wielkiego.

Pierwotne umocnienia wykonane były z kamienia piaskowcowego, układanego na słabej zaprawie wapiennej i posiadały znacznie mniejsze wymiary od zamku kazimierzowskiego. Była to budowla prostokątna o wym. 16 x 10 m usytuowana na cypłowatym wzniesieniu południowego zbocza kotliny wielickiej, na osi N-S, otoczona murem obronnym w kształcie nieregularnego owalu. Przebieg muru obwodowego odkryto na dziedzińcu zamkowym, natomiast ślady murów kamiennych budowli prostokątnej stwierdzone zostały w fundamentach wschodniej i północnej ściany zamku ceglanego.

Budowę kamiennych - najstarszych założeń obronnych zamku żupnego w Wieliczce w oparciu o materiały archeologiczne i da-

ne architektoniczne, można odnieść do XIII w. Warto dodać, że przed wzniesieniem fortyfikacji kamiennych istniała tutaj w XI-XII w. osada otwarta, po której zachowały się silnie zniszczone nawarstwienia kulturowe i zabytki ruchome, głównie ceramika. Z tego okresu pochodzi także fragment żelaznej radlicy łopatkowej, ze skrzydełkami odciętymi w górnej części od trzonka.

W I N N I C A,
pow. Staszów

patrz wczesne średniowiecze

W I Ś L I C A,
pow. Busko

patrz wczesne średniowiecze

W I Z N A, pow. Łonża

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska PKZ w War-
szawie

Badania prowadził mgr Krzysztof Janiszowski, finansował WKZ w Białymstoku.

Przeprowadzono wstępne badania, mające na celu rozpoznanie charakteru i stratygrafii obiektu - grodziska wczesno-średniowiecznego, zniszczonego na skutek wybudowania kasztelanii i zamku. Badany okres podstawowy obejmował chronologicznie XII i XIII w, zaś w przypadku późniejszych konstruk-